

خبرهای مثبت
درباره مذاکرات آتش بس

پس از اعلام شروط جنبش حماس درخصوص اجرای توافق آتش بس در نوار غزه، خبرهای مثبتی در این زمینه منتشر شده است. جان کری، سخنگوی شورای امنیت ملی آمریکا گفت که طرح حماس در چارچوب آنچه مذاکره کنندگان طی ماه‌های گذشته بر سر آن گفت‌وگو کرده‌اند، قرار دارد. وی افزود: «ما به صورت محتاطانه خوشبین هستیم که اوضاع دارد در جهت درست پیش می‌رود.» همچنین رسانه‌های صهیونیستی اعلام کردند با موافقت کابینه جنگی رژیم صهیونیستی، هیأتی اسرائیلی برای انجام مذاکرات بیشتر با میانجی مصری و قطری عازم دوخه می‌شود.

باراک رابید، خبرنگار وبگاه اسرائیلی والادین باره گفت بعد از آن‌که تل‌آویو از خواسته‌های حماس در مذاکرات آتش بس و توافق تبادل اسرا مطلع شد، کابینه جنگ تصمیم گرفت هیأتی را به قطر اعزام کند. بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در اولین واکنش به طرح حماس طی بیانیه‌ای کوتاه ادعا کرده بود خواسته‌های حماس نامعقول است.

جنبش مقاومت اسلامی حماس درباره طرح خود برای آتش بس اعلام کرد که چشم‌اندازی جامع برای مذاکرات آتش بس با تل‌آویو را براساس چهار اصل اساسی شامل توقف تجاوز، ورود کمک‌ها به نوار غزه، بازگشت آوارگان فلسطینی و عقب‌نشینی نظامیان اسرائیلی به میانجیگران مصری و قطری ارائه داده است.

خبرگزاری رویترز هم از دو مرحله‌ای بودن این طرح خبر داد و نوشت مرحله اول شامل آزادی زنان، کودکان، سالمندان و اسرائیلی‌های بیمار در ازای آزادی تعدادی از اسرای فلسطینی است. حدود ۱۰۰ نفر از اسرای فلسطینی به حبس ابد و بازداشت‌های سنگین محکوم شده‌اند و حماس در ازای آزادی آنان، نظامیان اسیر شده ارتش رژیم صهیونیستی را تحویل تل‌آویو خواهد داد.

براساس این طرح، حماس اعلام کرده پس از اولین مبادله اسرا با تاریخ آتش بس دائمی موافقت کرده و تاریخ نهایی خروج نظامیان صهیونیستی از غزه یک روز پس از پذیرش توافق خواهد بود. طبق آنچه رویترز گزارش داده، تمام اسرای هر دو طرف در مرحله دوم این طرح آزاد خواهند شد.

شبكة الجزيرة به نقل از پاسخی که حماس نسخه‌ای از آن را برای میانجی مصری و قطری ارسال کرده است، نوشت این جنبش برای اولین بار پیشنهاد جدید آزاد شدن ۱۰۰۰ اسیر فلسطینی به ازای آزادی تمام اسرای غیرنظامی صهیونیستی را مطرح کرده است.

هشدار مسکو به ایروان
درباره سیاست‌های ضد روسیه

ماریا زاخاروا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه با اشاره به تلاش کشورهای غربی برای کشاندن ایروان به مسیر ضد روسی، به ارمنستان درباره پیامد اتخاذ چنین سیاست‌هایی هشدار داد.

زاخاروا در مصاحبه با اسپوتنیک افزود: مسکو در تماس‌ها با ارمنستان درباره خطرات مسیر ضد روسی هشدار داده و برخی استدلال‌ها از سوی طرف ارمنستانی پدیده‌ها و حتی اقداماتی انجام شده است.

چندی قبل آارات میرزویان، وزیر خارجه ارمنستان گفت که ایروان در حال بررسی درخواست عضویت در اتحادیه اروپا با هدف تقویت روابط با کشورهای غربی است. ارمنستان همچنین از صلح‌بانان روس که مدت‌هاست در فرودگاه بین‌المللی ایروان مستقر بوده‌اند، خواسته آنجا را ترک کنند. نخست‌وزیر این کشور، نیکول پاشینیان هم تهدید کرده کشورش ائتلاف نظامی سازمان پیمان امنیت جمعی را ترک خواهد کرد.

زاخاروا در اظهاراتش تأکید کرد مسکو صمیمانه خواستار حفظ حاکمیت ارمنستان و پیگیری سیاستی مبتنی بر منافع ملی این کشور است.

پنس: در انتخابات از ترامپ
حمایت نمی‌کنم

مایک پنس، معاون ترامپ در دوره چهار ساله ریاست جمهوری وی گفت که از رئیس سابقش در انتخابات نوامبر ۲۰۲۴ حمایت نخواهد کرد. مایک پنس در مصاحبه با فاکس نیوز گفت: «جای تعجب ندارد که از ترامپ حمایت نخواهم کرد». پنس در چهار سال ریاست جمهوری ترامپ وفادارانه به وی خدمت کرد اما بعد از حمله ششم ژانویه طرفداران ترامپ به کنگره آمریکا، علناً از وی به دلیل نقش در این حمله اعلام برائت کرد.

نشست مشترک
مقاومت فلسطین
با انصارا... یمن

منابع مطلع از نشست میان گروه‌های فلسطینی شامل حماس، جهاد اسلامی و جبهه مردمی برای آزادی فلسطین بانصارا... یمن طی روزهای گذشته خبر دادند. به گزارش شبکه المیادین و به نقل از این منابع، نشست اخیر با هدف هماهنگی مواضع با انصارا... انجام شده است و نمایندگان انصارا... نیز بر ادامه عملیات‌ها در دریای سرخ تأکید کرده‌اند، به محل این دیدار اشاره‌ای نشده

است. طبق این گزارش نمایندگان انصارا... در این نشست با تأکید بر توانایی خود برای ادامه عملیات‌ها گفته‌اند حملات هوایی آمریکا و انگلیس در ایجاد تغییر با منصرف کردن جنبش از تعهد خود به مردم فلسطین موفق نخواهد بود. گروه‌های فلسطینی نیز از نقش محوری و مهم یمن در تحولات اخیر قدرانی کردند. این نشست در شرایطی برگزار شده که سفارتخانه‌های آمریکا، انگلیس، استرالیا، کانادا،

جهان در سال ۱۴۰۲ چه تحولاتی را به خود دید؟

ریل گذاری غرب در مسیر آشوب

جهان در سال ۲۰۲۳ میلادی ملفمهای از جنگ، آشوب و بحران‌های دست‌سازی بود که آمریکا، اتحادیه اروپا و رژیم اشغالگر قدس مولد آن در نظام بین‌الملل بودند. ایجاد گره‌های کور راهبردی و خلق بحران‌های مزمن امنیتی، استراتژی کلان غرب و تل‌آویو در جهان پرتلاطم امروز را تشکیل می‌دهد. این استراتژی، در سال ۱۴۰۲ به عینیتی کامل رسید و حتی جنبه پنهان نیز پیدا نکرد. در اینجا به مرور ۱۰ رخداد مهم جهان در پایان سال جاری می‌پردازیم:

محمد علیزاده
گروهبان‌الملل

تراژدی نسل‌کشی غزه

بدون شک تلخ‌ترین و هولناک‌ترین پرونده در سال گذشته، آغاز جنگ غزه توسط رژیم صهیونیستی و شهادت مظلومانه بیش از ۳ هزار فلسطینی بی‌گناه، امع از زنان و کودکان در این آوردگاه بوده است. پس از وقوع عملیات طوفان الاقصی توسط رزمندگان مقاومت، که در واکنش به سال‌ها ظلم و جنایت اشغالگران صهیونیست صورت گرفت، کابینه نتانیاهو نسل‌کشی همه‌جانبه را در غزه با حمایت آمریکا و اتحادیه اروپا آغاز کرد که همچنان ادامه دارد. در این میان، تلاش آمریکا و برخی کشورهای عربی خودباخته درخصوص تحمیل آتش بس یکطرفه به حماس و آزادی یکطرفه اسرای صهیونیست، ناکام ماند و مقاومت فلسطین بارها بازی سیاسی و فرامتنی غرب در بستر جنگ غزه را خنثی کرد. پیش‌بینی می‌شود این تحولات خونین همچنان ادامه پیدا کند. در این میان سازمان ملل متحد بدون آن‌که اقدام خاصی در محکومیت جنایات صهیونیست‌ها صورت دهد، به بهانه مسدود بودن گذرگاه رفح و مسیر ارسال کمک‌های مردمی به نوار غزه، صرفاً نسبت به وقوع بحران انسانی، قطعی و گشتار جمعی در غزه هشدار داده است!

ادامه جنگ اوکراین

جنگ اوکراین در سال گذشته، با دو تحول اساسی همراه بود: یکی تصرف دو شهر راهبردی «باخموت» و «آودیوکا» توسط روسیه و تسلط بیشتر این کشور بر شرق اوکراین؛ دیگری وقوع اختلافات عمده میان اعضای پیمان آتلانتیک شمالی بر سر نحوه کمک‌رسانی تسلیحاتی، نظامی و مالی به اوکراین. کنگره آمریکا ارسال کمک‌های مالی به اوکراین را معلق کرد و در مقابل، برخی کشورهای اروپایی مانند لهستان، مجارستان و رومانی نیز اعلام کردند قدرت استمرار کمک به اوکراین را به دلیل نارضایتی‌های شکل گرفته در داخل کشورهایشان ندارند. در این میان ورود فرانسه به معادله جنگ و هشدار مکرر درخصوص اعزام نیرو به اوکراین، با واکنش سریع و تند مقامات روسی مواجه شد. جایی که پوتین هشدار داد محصول این روند، چیزی جز استفاده روسیه از سلاح هسته‌ای نخواهد بود.

جنگ داخلی در سودان

نگارش سناریوی جنگ داخلی در سودان توسط غرب، موضوع دیگری بود که در سال جاری رخ داد و همچنان این کشور تجزیه‌شده روی آرامش را به خود ندیده است. به عبارت بهتر، مردم سودان دچار جنگ داخلی شدند. این واقعه پیشه در اعتراضاتی داشت که ارتش سودان را به سرنگونی دیکتاتور دیرینه این کشور، عمر البشیر سوق داد. حکومت نظامی جدید با گروه‌های غیرنظامی برای تقسیم قدرت و تلاش برای برگزاری انتخابات به توافق رسید. با این حال عبدالفتاح البرهان، رئیس نیروهای مسلح سودان (SAF) و محمد حمدان حمدی دقلو، رئیس شبه‌نظامیان نیروهای واکنش سریع (RSF) کودتای دیگری را رهبری کردند. در دسامبر ۲۰۲۲، این دو مرد تسلیم فشار مردم شدند و توافق کردند که یک انتقال دو ساله به حکومت غیرنظامی را رهبری کنند و دامنه این منازعه به سال ۲۰۲۳ و سال جاری شمسی تسری پیدا کرد. اما این توافق قوام نیافت. در ۱۵ آوریل ۲۰۲۳، نیروهای RSF به پایگاه‌های SAF در سراسر کشور حمله کردند. این جنگ بیش از ۱۰ هزار کشته و ۵/۶ میلیون آواره برجای گذاشته است.

تشدید تنش‌های چین و آمریکا

گرچه پیش‌بینی می‌شد با وجود بایدن در کاخ سفید، مناسبات چین و آمریکا به سوی تنش‌زدایی پیش برود، اما استمرار حمایت‌های مالی و نظامی آمریکا از استقلال طلبان تایوان و تشدید مداخله واشنگتن در شبه جزیره کره، زنگ خطر را برای چینی‌ها به‌صدا درآورد. مقامات حزب کمونیست چین نیز با برگزاری مانورهای پی‌در پی در آب‌های دریای چین و اقیانوس آرام به آمریکا هشدار دادند که هرگز در برابر مداخله‌گرایی این کشور در شرق آسیا تسلیم نخواهند شد. به نظر می‌رسد حتی در صورت پیروزی مجدد بایدن در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، این تنش‌ها تشدید شود. ضمن آن‌که ورود احتمالی ترامپ به کاخ سفید نیز نقطه آشکار ساز منازعات جدیدی میان طرفین خواهد بود.

پایان استعمار فرانسه در آفریقا

بدون شک سال ۱۴۰۲ شمسی، بدترین سال فرانسه در قاره آفریقا محسوب می‌شود. کاخ الیزه تسلط خود را بر کشورهای بوریکنافاسو، گابن و نیجر از دست داد و حکومت‌های دست‌نشانده پاریس در این کشورها ساقط شدند. کار به جایی رسید که سفرای فرانسه در این کشورها ناچار شدند محل کار خود را ترک کنند و از ترس ترور و کشته شدن توسط معترضان به استعمار فرانووی فرانسوی، به خاک کشورشان بازگردند. بسیاری از تحلیلگران معتقدند این روند تحت عنوان «زدودن استعمار فرانسوی» و «گذار به دوران جدید» باید در آفریقا تحت ارزیابی و تحلیل قرار گیرد. این تحولات آمریکا و انگلیس را نیز به عنوان دو بازیگر مداخله‌گر دیگر در آفریقا شیدا نگران ساخته است.

کودتای سیاسی در پاکستان

در سال ۱۴۰۲، شاهد وقوع کودتایی نرم در اسلام‌آباد بودیم. برکناری عمران خان نخست‌وزیر محبوب پاکستان توسط پارلمان با هدایت پشت پرده آمریکا و اتحادیه اروپا، نشان داد که چشم طمع غرب به منطقه شبه‌قاره نهندتا از بین نرفته، بلکه شاهد تنوع تاکتیک‌های این دست‌اندازی و مداخله‌گرایی هستیم. پس از آن، شهروندان پاکستانی در انتخابات پارلمانی پاسخ کودتای نرم غرب را دادند و نمایندگان طرفدار عمران خان (که هم‌اکنون دستگیر و به زندان طولانی‌مدت محکوم شده است) توانستند در اکثر پایگاه‌های انتخاباتی پیروز شوند. با این حال درنهایت، نظامیان پاکستانی شرایط را به گونه‌ای تنظیم کردند که شاخه نواز به قدرت بازگردد.

بحران اقتصادی-سیاسی در ترکیه

در سالی که در روزهای پایانی آن به‌سر می‌بریم، معادلات داخلی ترکیه نیز دستخوش تحولات اساسی و عمیقی شد. از یک سو انتخابات ریاست جمهوری ترکیه برای نخستین بار طی دودهه اخیر به مرحله دوم کشیده شد و اردوغان برتری شکننده‌ای نسبت به رقبای خود کسب کرد. از سوی دیگر، شاهد تشدید تورم افسارگسیخته در ترکیه و کاهش شدید و بی‌سابقه ارزش لیر در برابر دلار هستیم. در این میان، اردوغان در یکی از جنجالی‌ترین سخنرانی‌های خود، از دوران کنونی به عنوان آخرین دوره حضور خود در مسند قدرت یاد کرد. این ادعای اردوغان از سوی مخالفان سیاسی وی و حتی برخی اعضای سابق حزب عدالت و توسعه به چالش کشیده شده و مورد تردید قرار گرفته است.

استمرار تنش‌ها در قفقاز

تنش‌زدایی در قفقاز در ابتدای سال ۱۴۰۲ تحت‌تأثیر نقش‌آفرینی ایران و برخی کشورها که خواستار جلوگیری از تصاعد بحران در این حوزه ژئو استراتژیک بودند، خوب پیش رفت اما در ادامه، بار دیگر شاهد تشدید تنش‌ها بر اثر مداخله‌گری بازیگران فرامنطقه‌ای و در راس آنها آمریکا و اتحادیه اروپا بودیم. ضمن آن‌که رژیم صهیونیستی در پشت صحنه تشدید تنش‌ها در قفقاز، نقش پررنگ و عمده‌ای ایفا می‌کند. مناقشه بر سر دالان زنگزور هنوز میان طرفین ادامه دارد و فعلاً چشم‌اندازی در مسیر حل و فصل آن مشاهده نمی‌شود.

شورش نافرجام واگنر

شورش نافرجام گروه واگنر در روسیه علیه کاخ کرملین، در عرض ۲۴ ساعت خنثی شد. با این حال همین مسأله سبب شد تا نگاه تهدیدمحور پوتین و همراهانش نسبت به پریگوژین، رهبر واگنر تقویت شود. در ۲۳ ژوئن، یوگنی پریگوژین؛ رهبر گروه واگنر مدعی شد که سربازان وزارت دفاع روسیه مواضع او را گلوله‌باران کرده‌اند. پریگوژین قول داد از وزارت دفاع انتقام بگیرد. به دستور پریگوژین نیروهای واگنر برای سرنگون کردن فرماندهان نظامی روسیه وارد خاک روسیه شدند و تا ۲۰۰ کیلومتری مسکو پیش رفتند و در آنجا متوقف شدند. در ۲۳ آگوست ۲۰۲۳ جت حامل یوگنی پریگوژین در شمال مسکو سقوط کرد. پریگوژین و دیمیتری اوتکین، که به عنوان «دست راست» پریگوژین شناخته می‌شد به‌همراه هشت سرنشین جت کشته شدند. مقامات روسی در ۲۷ آگوست ۲۰۲۳ مرگ رهبر واگنر را رسماً تأیید کردند. هنوز این پرونده ابهامات گسترده‌ای درخود دارد.